

PRÍVLASTOK

je vedľajší (rozvíjací) vetný člen, ktorý vo vete rozvíja (bližšie určuje, spresňuje) podstatné meno v úlohe hociktorého vetného člena.

OTÁZKY: Aký? Ktorý? Či? Koľký? Koľkoraký?,... + nadradené podstatné meno

♣ Usilovní rodičia upustili od trestu. /Akí rodičia upustili od trestu? – rozvíja podmet/

♣ Chlapci sa dvorili švárnym dievčatám. /rozvíja predmet/

♣ Sagan je výborný cyklista. /rozvíja mennú časť prísudku/

♣ Naša mama varí hovädziu polievku. /rozvíja podmet i predmet/

Môže byť:

a) zhodný – stojí najčastejšie **pred** podstatným menom (ktoré rozvíja) a **zhoduje sa** s ním

v rode, čísle a páde / švárnym dievčatám: švárnym – str. r., pl., D; dievčatám – str. r., pl., D /

– môže stáť aj za podstatným menom (ktoré rozvíja), napr. v odborných názvoch:

kyselina sírová, medveď hnedý, praslička poľná; nadávkach: hlupák hlúpy,

líška falošná,...

Zhodný prívlastok býva vyjadrený:

prídavným menom: **dobrý** chlieb

zámenom: **moje** deti

číslovkou: **prvý** prípad

b) nezhodný – stojí **za** podstatným menom (ktoré rozvíja), a **nezhoduje sa** s ním v rode,

číisle a páde /váza s vodou: váza – žen. r., sg., N; s vodou – žen. r., sg., I;

tlak krvi: tlak – muž. r., sg., N; krvi – žen. r., sg., G /

Nezhodný prívlastok býva vyjadrený:

podstatným menom: cena **útechy**

príslovkou: cesta **späť**

slovesom: chuť **pracovať**

Poznámka

Na nezhodný prívlastok (vôňa ruží) sa musíme pýtať otázkou: Aká vôňa? Nie: Z koho, z čoho vôňa? Pádovou otázkou sa pýtame len na predmet a v otázke je vždy aj sloveso.